

[Etunimi Sukunimi]

Sosiaali-ja terveystoimikunta
Stv@eduskunta.fi

HE 300/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista sekä varhaiskasvatuslain 53§

muuttamisesta

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil oy kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen laeiksi esityksestä potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista ja varhaiskasvatuksen 53 § muuttamisesta. Sosiaalihuollon sosiaaliasiamestojen ja terveydenhuollon potilasasiamestojen toiminnan sääntelyn yhtenäistäminen on pääsääntöisesti kannatettavaa. Potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava nimikkeet eivät kuitenkaan parhaalla mahdollisella tavalla kuvaa potilasasiamestojen ja sosiaaliasiamestojen tehtäviä. Eri-tyistä vastuuta potilasasiavastaavilla ja sosiaaliasiavastaavilla ei ole. Parhaiten tehtävän kuvaisivat esim. asiakasoikeusneuvoja tai potilasoikeusneuvoja taikka asiakasoikeusvastaava tai potilasoikeusvastaava.

Varhaiskasvatuslain 53§ muuttaminen

Varhaiskasvatuksen kuuluminen sosiaaliasiamestojen tehtäväalueeseen ei ole tarkoituksenmukaista. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuslain 3 § mukaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kyseessä ei ole sosiaalihuoltolain mukainen palvelu, vaikkakin varhaiskasvatusta järjestettäessä kunnan on toimittava yhteistyössä muun sosiaalihuollon kanssa. Sosiaaliasiamestojen tehtäväkenttään se ei sovellu kovinkaan sujuvasti. Sosiaaliasiamestojen toimintaa toteutetaan hyvinvointialueille ja varhaiskasvatus toteutetaan kunnissa, mikä osaltaan lisää sopi-

Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminta yksityissektorin osalta

Potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan pääasiallinen järjestäminen hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS yhtymän osalta on lähtökohdaisesti kannatettavaa. Kuitenkin potilasasiamies toiminnan järjestämisen vaihtoehtoja tulisi pohtia siltä osin kun kyseessä ovat yksityisen terveydenhuollon valtakunnalliset toimijat ja YTHS. Esitetyssä mallissa potilasasiamiespalveluja näiden toimijoiden oalta tarjoaisivat useat hyvinvointialueet. Punnittavana tässä ovat toisaalta riippumattomuus ja toiminnan tuntemus, yhteys toiminnan kehittämiseen ja yhdenmukaisuus saman toimijan palveluissa. Yhteys julkisesti järjestettyihin palveluihin on yksityisessä terveydenhuollossa myös pienempi kuin yksityisesti järjestetyssä sosiaalihuollossa. toisaalta taas valtion mielisairaaloiden, Puolustusvoimien terveydenhuollon, Vankiterveydenhuollon ja työterveyslaitoksen osalta on päädytty potilasasiamiestoiminnan erikseen järjestämiseen.

Taloudelliset vaikutukset

On selvää, että yksityissektorilta siirtyvät tehtävät aiheuttavat lisähenkilöstötarvetta hyvinvointialueille. Lisäksi kustannuksia syntyy mm. tietojärjestelmien rakentamisesta. Hyvinvointialueyhtiö Hyvil oy edellyttää, että lakimuutoksesta syntyvät kustannukset huomioidaan hyvinvointialueiden rahoituksessa täysimääräisesti.

Hyvinvointialueyhtiö HYVIL oy

Sari Raassina
Hallintoylilääkäri